

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
PROBLEMS OF COMMUNITY DEVELOPMENT PLAN OF BANG POON
MUNICIPALITY PATHUM THANI PROVINCE

¹ชนิษฐา แซ่ฮุ้น ²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร

Khanitta Saehun¹ Assistant Professor Dr.Sarayuth Sethakhajorn²

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

E-Mail : ae.chatchai47@gmail.com

²อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

วันที่รับบทความ (Received) 9 มกราคม 2565

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 21 กุมภาพันธ์ 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 15 มีนาคม 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้บริหารเทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทนภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 118 คน คนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า 1. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการวางแผน ตามลำดับ 2. คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4. คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5. คณะกรรมการที่

มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน การจัดทำแผน เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ABSTRACT

A study on problems of community development planning in Bang Poon Sub-district, Mueang District, Pathum Thani Province The objective of this thesis is to study the problem of community development plan of Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. And to compare the problem of community development plan in Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. Classified by personal attributes. The study population is the local development committee. Composed of municipal administrators Deputy Mayor Local council Qualified local administrators selected. Representatives of government sector or state enterprise Local representative There are 118 people in Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The statistics used in the analysis were statistical, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results showed that 1. The problem of community development plan of Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province The overall level is moderate. When considering each side, it was found that. Evaluation was the highest average, followed by plan compliance. And the planning side respectively. 2. Different sex committees have opinions on the problem of community development plan development in Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The overall and the individual aspects are not different. 3. The age-related committees had no opinion on the problem of community development plan development in Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. When considering each side, it was found that the planning. The difference was statistically significant at the 0.05 level. 4. Different sex committees have opinions on the issue of the community development plan of Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The overall and the individual aspects are not different. 5. The committee members with different working experiences had opinions on the problem of community development plan development in Bang Poon Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. When considering each side, it was found that the planned operations. The difference was statistically significant at the 0.05 level.

Keyword: Problems of community development plan preparation, plan making, Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province

บทนำ

แนวทางการปกครองท้องถิ่นมีพื้นฐานที่จะพัฒนาระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบของตนเองและเป็นการเพิ่มความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณะให้ทั่วถึง และตรงกับความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นตามความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้จะสำเร็จลงได้ก็ด้วยการให้ประชาชนและ กลุ่มองค์กรชุมชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย ทั้งในแง่ของการใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นของตนเอง และส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนา ท้องถิ่น การกำกับดูแล ตรวจสอบ ตลอดจนการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น เป็นต้น (โกวิทย์ พวงงาม. 2546 : 11)

หลักการกระจายอำนาจการปกครองหมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจในการปกครองบางส่วนให้หน่วยงานอื่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร โดยหน่วยการปกครองอื่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นต้องไม่อยู่ภายใต้การ “ควบคุมบังคับบัญชา” ของราชการส่วนกลาง แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล “ของราชการส่วนกลาง” แทน โดยราชการส่วนกลางกำกับดูแลไม่ให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นกระทำการเกินกว่าขอบเขตที่กฎหมายกำหนด (มานิตย์ จุมปา, 2551, น.5-6) การกระจายอำนาจมีหลักสำคัญ คือ 1) มีหน่วยงานการปกครองเป็นนิติบุคคลแยกออกจากหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นของตนเอง 2) มีการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้าไปทำหน้าที่บริหารงานซึ่งถือว่าเป็นหลักสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ จนอาจกล่าวได้ว่า “ถ้าไม่มีการเลือกตั้งก็ไม่ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง” และ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีความเป็นอิสระในการทำงานราชการบริหารส่วนกลางทาหน้าที่กำกับดูแลให้การทำงานของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นเป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น (มานิตย์ จุมปา, 2551, น.8)

เทศบาลเป็นหน่วยงานสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่มีความใกล้ชิดประชาชน และเกี่ยวเนื่องกับทุกข์สุขของประชาชนที่สุด ภารกิจของเทศบาลมีขอบเขตที่กว้างขวางเกี่ยวกับ ความกินดีอยู่ดีของประชาชนในแทบทุกด้าน และมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน ไม่ว่าจะในเรื่อง เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม ความปลอดภัย ฯลฯ เป็นต้น การปกครองท้องถิ่นโดยระบบ เทศบาลนั้นเป็นระบบการปกครองตนเองสำหรับชุมชนเมือง ซึ่งชุมชนเมืองจะมีลักษณะความเจริญ ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีประชากรหนาแน่นและมีความต้องการในการบริการที่ จะตอบสนองต่อปัญหา และ/หรือ ความต้องการ โดยเฉพาะความต้องการความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ (นพคุณ ติลกภาพกรณ์. 2547 : 1) ประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการพัฒนา การตรวจสอบ การกำกับดูแลได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเป็นเวทีประชาธิปไตยของ ประชาชนในการระดมความรู้ความคิด การตัดสินใจ วางแผนพัฒนา การดำเนินการ และการระดม ทุนทรัพยากรเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่ เชิงโครงสร้างขององค์กรและในแง่ของการมีส่วนร่วมของประชาชน (โกวิทย์ พวงงาม. 2546 : 12) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานและ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 : 15)

เทศบาลตำบลบางพูน จังหวัดปทุมธานี จะต้องดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เทศบาล เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบบูรณาการ นโยบายกระทรวง กรม นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเทศบาล ไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปี เพื่อเป็นโครงการ หรือกิจกรรมไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และปัญหาความต้องการของประชาชน และเป็นแผนชี้้นำการพัฒนา เทศบาลในภาพรวมระยะยาว แต่ได้ยึดมั่นว่าจะต้องใช้ระยะเวลาเท่าใดขึ้นอยู่กับปัญหาและความ ต้องการของประชาชนในขณะนั้น จึงสามารถปรับเปลี่ยนแบบได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งการ เปลี่ยนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนา อำเภอ (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางพูน พ.ศ. 2555-2560)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนาและจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับมากอย่างต่อเนื่อง แต่ ในทางปฏิบัติแล้วปรากฏว่าในการวางแผนพัฒนาในทุกระดับ ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องที่ทำให้แผนพัฒนาในทุกระดับยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากการสรุปของการประชุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจักทำแผนพัฒนาจังหวัดโดยความร่วมมือของ ส.ส. และภาคเอกชน ของกระทรวงมหาดไทย พบว่า สภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และประเมินผล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบล บางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปกำหนดการจัดทำแผนถึงการจัดทำ แผนพัฒนาชุมชน และเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐานของการศึกษา

1. คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบล บางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

4. คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

5. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ใน 3 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการวางแผน
- 1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน
- 1.3 ด้านประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้บริหารเทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทนภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 170 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้บริหารเทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทนภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 118 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดสำหรับใช้ในการศึกษาในครั้งนี้โดยใช้หลักการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, : 608) ทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยตามลักษณะส่วนบุคคล 4 ด้าน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check list)

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ปัญหาด้านการวางแผน ปัญหาด้านดำเนินงานตามแผน และปัญหาด้านการประเมินผล ให้เลือกตอบ 5 ระดับ โดยใช้แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert scale)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษา ไปทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 หาความเที่ยงตรง

2.1 1 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบสอบถามกับเนื้อหา

2.1.2 รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาทำการแจกแจงเป็นตาราง

2.1.3 รวมจำนวนข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4

2.1.4 หาดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ตั้งแต่...

2.1.5 นำข้อคำถาม ไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาต่อไป

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มประชาชนในตำบลคูสลอดที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .87

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตั้งแต่เดือน 1 มีนาคม 2565 ถึง เดือน 31 มีนาคม 2565 โดยส่งสอบถามโดยตรงถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 ชุด ได้กลับคืนมา 118 ชุด คิดเป็น 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยใช้คาร์ยอลละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test) เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's test)

สรุปผลการศึกษา

1. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 และเพศหญิงมีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมา มีอายุ 46 – 55 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 อายุ 56 ปี ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 และมีอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 และระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ

47.4 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 และ ประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3

2. ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการวางแผน ตามลำดับ

1.1 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายข้อ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชน มีเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดแนวทางในการแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ส่วนความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การประสานงานระหว่างคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติ ส่วนข้อมูลในแผนพัฒนาชุมชนเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน ส่วนความเสี่ยสละ ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตำบลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า

2.1 คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

2.2 คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

2.4 คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีมีการพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชน และกำหนดแนวทางในการแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐณิชา กงพะลี (2552 : 68 - 69) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเจียงลาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเจียงลาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีมีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา และเข้าใจในการนำแผนพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิราวรรณ หอมข้าวคม (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการร่วมตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานด้านการร่วมแสดงความคิดเห็น ด้านการร่วมตัดสินใจ และด้านการร่วมดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และความเสียหาย ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพนธ์ ศรีคำภา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมเสนอปัญหา มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการร่วมตัดสินใจ และด้านการร่วมตรวจสอบและติดตามการดำเนินงาน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

4. เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า

4.1 คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และนำแผนพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร นิบุร์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลมะนังยงในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังยง

อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ.2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังยง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มีอายุมากกว่ามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนน้อยกว่าคณะกรรมการที่มีอายุน้อย เช่น ในเรื่องสุขภาพร่างกายไม่ค่อยสบายเพราะอายุเพิ่มขึ้น ทำให้ขาดการระดมความคิดในการจัดแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิวรรณ หอมขำคม (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มี อายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการทุกคนต้องระดมความคิดในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมด็จ ลือนันต์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลเกาะสีชังที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าจะมีความคิดเห็นต่อปัญหาการพัฒนาชุมชนได้ดีกว่าคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย เนื่องจากรับรู้ปัญหาของชุมชนและเข้าถึงชุมชนได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิวรรณ หอมขำคม (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ในการศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน ในรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชน ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชนให้รวดเร็ว เพื่อเตรียมดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ และวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน ในรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การประสานงานระหว่างคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรประสานงานในการปฏิบัติงานตามแผน โดยการเรียกประชุมคณะกรรมการทำความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติ และแบ่งความรับผิดชอบในแต่ละโครงการเพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชน

1.3 ด้านการประเมินผล ในรายชื่อที่มีปัญหาสูงสุด คือ จัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรให้ความรู้ความเข้าใจนั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยการทำความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน ประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแผนพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

บรรณานุกรม

- ณัฐนิชา กงพะลี. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเจียงลาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทศบาลตำบลบางปูน. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางปูน พ.ศ. 2560-2565*. <https://bangpoon.go.th/>
- นฤพนธ์ ศรีคำภา. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เผด็จ ลือนันต์. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พิรารรณ หอมขำคม. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลป่อเตุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

วราพร นิบุรี. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลมะนังยงในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังยง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น